

Forhandling**Hans-Pavia Rosing (S):**

Det er med stor glæde og nogen stolthed, jeg tager ordet i dag ved fremlæggelsen af ILO-konvention nr. 169 vedrørende oprindelige folkeslag. Skal jeg dog dryppe en smule malurt i bægeret midt i al glæden, så er det den meget lange periode, som myndighederne i Danmark har brugt på at få konventionen ind i Folketingssalen. Men nu er den her, så jeg vil forholde mig til konventionen.

Året 1993 var FN-året for oprindelige folk, og netop i dag holdes i FN-hovedkvarteret i New York en ceremoni for at markere starten på et FN-tiår, fra 1995 til 2004, for verdens oprindelige folk, så dagen i dag er på mange måder velvalgt til netop dette punkt på Folketingets dagsorden.

FN-året 1993 skabte – trods en stadig og sund diskussion omkring FN-årets værdi – på mange måder en tiltrængt opmærksomhed om og satte fokus på de enorme problemer, som oprindelige folk i en lang række lande står over for i deres dagligdag: folkemord, tvangsflytninger, en ekstremt høj børnedødelighed, en meget lav levealder og negligering af de mest basale menneskerettigheder.

1993 åbnede dog også verdens øjne for den rige og mangfoldige kultur, som Jordens op mod 500 mio. oprindelige folk repræsenterer, en rigdom af traditionel viden og kundskaber overdraget fra generation til generation gennem århundreder.

Mange mennesker sætter derfor deres lid til tiåret, til FN's arbejde med en deklaration om oprindelige folks rettigheder og ikke mindst den konvention, som vi behandler i dag.

Om selve konventionen har vi ikke meget at sige. Vi har fra Grønlands side deltaget aktivt i hele revurderingen og revisionen af den første konvention fra 1957, og da Grønland gennem hjemmestyreordningen har opnået en fornuftig politisk status inden for rigsfællesskabet med Danmark, som mange andre oprindelige folk også fortjener, har vi, for at sige det populært, ikke noget i klemme ved Danmarks ratifikation af konventionen. En bemærkning – efter vores mening en vigtig bemærkning – er til regeringens venlige overvejelse. Der er ikke i konventionen indbygget kontrolforanstaltninger vedrørende de nationer, der har ratificeret konventionen. Jeg tænker her f.eks. på Mexico, som efter ratificeringen har haft store problemer med de-

res indianske folkegrupper i Chiapas-provinsen.

Jeg vil spørge, om regeringen vil arbejde for, at medlemmerne af ILO tager fat på en diskussion om det betimelige i at indføre kontrolforanstaltninger og eventuelt sanktionsmuligheder i konventionen.

Jeg skal til sidst på Socialdemokratiets og Grønlands vegne anbefale Tinget at godkende, at Danmark ratificerer ILO-konvention nr. 169.

Jens Hald Madsen (V):

Med de store omvæltninger i verdensbilledet, hvor etniske og kulturelle kendetegn spiller større rolle end de eksisterende landegrænser, stilles der større og større krav til de mest demokratiske, stabile og økonomisk stærke lande, heriblandt Danmark. Der stilles store forventninger til aktiv deltagelse i de begyndende demokratiske processer rundt om i verden. Men i vores iver efter at deltage i forskellige bistandsprojekter glemmer vi mange gange at stille krav til modtagerlandet med hensyn til opretholdelse af menneskerettighederne.

I dette lys er respekten for de oprindelige folks traditioner og kulturelle værdier et vigtigt, men ofte overset aspekt. Derfor har Venstre set frem til den danske ratifikation af den af Den Internationale Arbejdskonference vedtagne konvention nr. 169 vedrørende oprindelige folk og stammefolk i selvstændige stater.

I det nordiske område ser Venstre frem til en styrkelse af menneskerettighederne for inuitterne i Grønland og sameerne i Sverige. I den forbindelse håber vi, at Sveriges nye medlemskab af EU kan bidrage til, at man kan ytre sig yderligere.

Forespørgselsdebatten i Folketinget den 23. november 1993 om opfølgning på De Oprindelige Folks År var efter Venstres mening præget af en konstruktiv og visionær debat på tværs af de politiske partier.

For Venstre er det vigtigt at opfølge den anbefaling, som fremkom ved verdenskonferencen om menneskerettigheder i Wien i juni 1993. Her blev det anbefalet, at FN's generalforsamling proklamerer et internationalt tiår for verdens oprindelige folk, og at man inden for disse rammer overvejer at oprette et permanent forum for oprindelige folk inden for FN-systemet.

De oprindelige folk står tit svagt over for de statslige myndigheder i spørgsmål som f.eks. brugsretten til deres oprindelige landområder. Her kan FN-systemet være det helt naturlige